

Mladina, št. 08

Smeti v plamenih

Novinar Staš Zgonik v sicer korektnem in poglobljenem članku, ki poskuša upoštevati vse vidike ravnanja s smetmi oz. odpadki v Sloveniji, posreduje nekatere trditve, ki zahtevajo dodatno pojasnilo. Kot strokovno referenco Zgonik citira dr. Andreja Senegačnika s **Fakultete za strojništvo** v Ljubljani. Ta omenja bistven napredek pri tehnologiji čiščenja dimnih plinov v zadnjih desetletjih: »V najbolj znani dunajski sežigalnici je začetna stopnja čiščenja dimnih plinov vrečasti filter s predhodnim dodatkom aktivnih snovi; apna, aktivnega oglja.

Temu sledi dvostopenjski pralnik dimnih plinov. Na koncu pa sta še naprava za odstranjevanje dušikovih oksidov in končna fina filtracija.« Ko primerja dunajsko sežigalnico z anhovsko sosežigalnico, Senegačnik ugotavlja, da so cementarne skoraj idealno okolje za sežig odpadkov, saj »se večina škodljivih snovi, vključno s težkimi kovinami, namreč veže na mehko žgano apno, ki je predstopnja pridobivanja cementa.« Ob tem pa priznava, da tudi tukaj nekaj škodljivih snovi uide v zrak. Nepoučenemu bralcu se sam od sebe ponuja sklep, da so sosežigalnice bolj primerne za odstranjevanje gorljivih odpadkov kot sežigalnice. V čem je kleč?

V tem, da ima edina slovenska cementarna dovoljenje za sosežig preko 100.000 ton odpadkov na leto, od tega 15.000 ton nevarnih. In to tudi počne, saj se ji to zelo izplača. V eni uri lahko spustijo v zrak več sto tisoč kubičnih dimnih plinov, kar tudi počnejo. Če eno uro pomnožimo s številom ur obratovanja rotacijske peči za proizvodnjo klinkerja na leto, so to gromozanske številke. Tudi če so v tej količini dimnih plinov le majhni odstotki zdravju nevarnih škodljivih snovi, vključno s potencialno kancerogenimi (težke kovine, različni oksidi, dioksini in furani), smo lahko resnično zaskrbljeni. Če ob tem upoštevamo še dejstva, da se je v tem obratu skoraj osemdeset let uporabljal zdravju izjemno nevarni azbest (v ladjedelnici v Trziču so ga npr. prenehali uporabljati dvajset let prej), ki povzroča azbestozo in posledično pljučni rak ali še bolj nevaren rak pljučne mreže (mezoteliom), da so ljudje v tej dolini smrti zaradi uporabe azbesta umirali, umirajo in tudi še bodo umirali in da nihče ne ve, kako vplivajo na oslABLJENO zdravje prebivalcev izpusti nevarnih snovi, ki iz zraka prehajajo v vodo in zemljo, bi morali srednjo Soško dolino opredeliti za okoljsko degradirano območje oz. vzpostaviti ničelno toleranco do vsakršnega dodatnega onesnaževanja z nevarnimi snovmi.

— Zoran Božič, Nova Gorica